

**UNIVERZITET U SARAJEVU
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET**

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VISOKO“**

SARAJEVO, 2022. GODINE

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VISOKO“**

*Veliku zahvalnost,
za pružanje pomoći u organizaciji
i realizaciji terenskih istraživanja,
dugujemo rukovodstvu,
ribočuvarima i brojnim članovima
Sportsko ribolovnog kluba „Visoko“ iz Visokog*

Broj:

Datum:

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOKSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „VISOKO“**

Rukovodilac projekta:

Prof.dr Samir Muhamedagić

Dekan:

Prof.dr Muhammed Brka

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove	1
1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove	1
1.3. Primjena Revizije ribarske osnove	1
1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Visoko“	1
2. HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VISOKO“	6
2.1. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u Zeničko-dobojskom kantonu	6
2.2. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u ribolovnoj zoni „Visoko“	10
2.3. Fizičko-hemijske karakteristike voda u ribolovnoj zoni „Visoko“	15
2.3.1. Uvod.....	15
2.3.2. Materijal i metode rada	17
2.3.3. Razultati i diskusija	18
3. BIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VISOKO“.....	20
3.1. Uvod	20
3.2. Marerijal i metode rada	20
3.2.1. Fitoplankton i fitobentos.....	20
3.2.2. Zooplankton i zoobentos	24
3.3. Rezultati i diskusija	28
3.3.1. Rijeka Bosna	28
3.3.2. Fojnička rijeka	30
3.3.3. Rijeka Goruša	32
3.3.4. Radovljanska rijeka	34
4. IHTIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „VISOKO“.....	36
4.1. Materijal i metode rada	36
4.2. Rezultati i diskusija	38
4.2.1. Rijeka Bosna	38
4.2.2. Fojnička rijeka.....	42
4.2.3. Rijeka Goruša.....	44
4.2.4. Radovljanska rijeka	46
4.3. Zbirna analiza kvalitativno-kvantitativne strukture ihtio populacije	48
4.4. Komparativno-sintetski prikaz biopotencijala ribljeg fonda	53
4.4.1. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Bosne	54
4.4.2. Osnovni fond ihtiofaune Fojničke rijeke	56
4.4.3. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Goruše	58
4.4.4. Osnovni fond ihtiofaune Radovljanske rijeke	60
4.5. Procjena godišnjeg prirodnog prirasta ribljeg fonda	61
4.5.1. Mladica (<i>Hucho hucho</i>).....	61
4.5.2. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	62
.....	62
4.5.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>).....	62

4.5.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	62
4.5.5. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	63
4.5.6. Gagica (<i>Phoxinus phoxinus</i>).....	63
4.5.7. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>).....	63
4.5.8. Babuška (<i>Carassius gibelio</i>).....	64
4.5.9. Mrena (<i>Barbus barbus</i>).....	64
4.5.10. Linjak (<i>Tinca tinca</i>)	64
4.5.11. Peš (<i>Cottus gobio</i>)	65
4.6. Procjena godišnjeg umjetnog prirasta ribljeg fonda	66
5. ZDRAVSTVENO STANJE I MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „VISOKO“	67
5.1. Mjere zdravstvene zaštite	68
6. MJERE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „VISOKO“.....	69
6.1. Organizacija ribočuvarske službe	69
6.2. Zabrana ribolova	71
6.3. Zaštita posebnih ribljih staništa	72
7. MJERE UNAPRJEĐENJA RIBARSTVA U RIBOLOVNOJ ZONI „VISOKO“	74
7.1. Poribljavanje ribolovnih voda	74
7.1.1. Okvirni program poribljavanja	74
7.1.2. Plan poribljavanja	75
7.2. Mušičarska staza	76
8. SPORTSKO-REKREATIVNI RIBOLOV.....	77
8.1. Ribolovački ispit	77
8.2. Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov	78
8.3. Vrste i način upotrebe dopuštenih ribolovačkih sredstava	79
8.4. Vrijeme lova riba i njihova najmanja dopuštena lovna dužina	79
8.5. Dopuštena količina ulova	82
8.6. Mogućnost godišnjeg ulova određenih vrsta riba	83
8.6.1. Rijeka Bosna	83
8.6.2. Fojnička rijeka	85
9. EKONOMIKA UPRAVLJANJA RIBOLOVNOM ZONOM „VISOKO“	87
9.1. Prihodi nosioca ribolovnog prava	88
9.2. Rashodi nosioca ribolovnog prava	89
9.3. Bilans poslovanja nosioca ribolovnog prava.....	88
10. PRILOZI	90
10.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>).....	90
10.2. Mladica (<i>Hucho hucho</i>)	91
10.3. Lipljen (<i>Thymallus thymallus</i>)	92
10.4. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>).....	94
10.5. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>).....	95

10.6. Linjak (<i>Tinca tinca</i>)	96
10.7. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	98
10.8. Srebrni karas, babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	100
10.9. Mrena (<i>Barbus barbus</i>)	101
10.10. Sapača, potočna mrena (<i>Barbus balcanicus</i>)	102
10.11. Uklja (<i>Alburnus alburnus</i>)	103
10.12. Pliska (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	104
10.13. Gagica, gaga (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	105
10.14. Krkuša, govedarka (<i>Gobio gobio</i>)	106
10.15. Veliki vijun (<i>Cobitis elongata</i>)	107
10.16. Peš (<i>Cottus gobio</i>)	108
10.17. Gavčica (<i>Rhodeus sericeus</i>)	108

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove

Na osnovu člana 10. Zakona o slatkovodnog ribarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/04 od 20.11.2004. godine) Korisnik ribolovnog prava dužan je da najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je dobio ribolovno pravo na ribolovnom području realizovati predočeni program gospodarenja ribolovnim područjem i donijeti program unapređenja ribarstva - ribarsku osnovu.

Ribarska osnova važi trajno uz monitoring, a najkasnije do isteka roka od pet godina od dana potvrđivanja ribarske osnove, mora se obaviti REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE.

1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove

Osnovni cilj izrade Revizije ribarske osnove je utvrđivanje stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama ribolovne zone „Visoko“ nakon petogodišnjeg upravljanja istim, u skladu sa Ribarskom osnovom.

Osnovni zadatak izrade Revizije ribarske osnove je kvantitativno-kvalitativna analiza ihtioloških istraživanja provedenih na reprezentativnim uzorcima, odnosno na vodotocima i vodenim akumulacijama najviše eksploatisanim putem sportsko-rekreativnog ribolova i koji imaju najveći značaj za ovu ribolovnu zonu.

1.3. Primjena Revizije ribarske osnove

Revizija ribarske osnove za ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Visoko“ je osnovni zakonski dokument upravljanja ribljim fondom i donošenja mjera čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda u ovim ribolovnim vodama u periodu 2023-2028. godina. Smjernice upravljanja ribljim fondom i mjere čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda koje su propisane Ribarskom osnovom a nisu obuhvaćene Revizijom ribarske osnove treba kontinuirano primjenjivati u navedenom periodu.

1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Visoko“

U skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-24/16 od 29.11.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/18, „Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/18) i odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/04 i 27/10) koje nisu osporene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, a koje se na dan potpisivanja ugovora mogu primjenjivati, Davalac ribolovnog prava je odlučio da u svrhu zaštite ribolovnog područja na Zeničko-dobojskom kantonu privremeno ustupi ribolovno pravo na korištenje udruženjima, odnosno organizaciji sportskih ribolovaca, neprofitnim organizacijama bez naknade po ribolovnim zonama.

Na osnovu člana 7. i člana 8. stav (2) i (3) Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04 i 27/10) Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona i Sportsko ribolovni klub „Visoko“ iz Visokog su dana 24.08.2021. godine zaključili Ugovor o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Visoko“ - broj: 05-20-11554-1/21 (slika 1.1-1 do 1.1-3).

Predmet ovog ugovora je privremeno ustupanje ribolovnog prava Korisniku ribolovnog prava za sportsko-rekreacioni ribolov, bez naknade na dijelu ribolovnog područja Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Visoko“, općina Visoko, sa pravima, obavezama i odgovornostima ugovornih strana. Korisnik ribolovnog prava prihvata privremeno ustupljeno ribolovno pravo nad ribolovnim područjem i obavezuje se da će koristiti ribolovno pravo u okvirima granica ribolovnog područja na teritoriji općine Visoko shodno Odluci o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/07).

Na osnovu odredbi člana 5. Odluke o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 18/07) i Ugovora o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Visoko“, ribolovnoj zoni „Visoko“ pripadaju sljedeći vodotoci i jezera:

- rijeka Bosna od administrativne granice prema općini Ilijas kod mjesta Donja Vratnica, a nizvodno na administrativnoj granici prema općini Kakanj, 2,5 km uzvodno od Termoelektrane Kakanj na mjestu gdje se u Bosnu ulijeva Jehovinski Potok
- Rijeka Fojnica od administrativne granice sa općinom Kiseljak do ušća u rijeku Bosnu. U Fojnicu se sa desne strane toka ulijevaju Goduški i Kralupski potok
- Rijeka Goruša (Gračanička rijeka), koju formira Slavinski potok koji izvire u općini Vareš, u nižem toku u ovu rijeku utiče Luznički potok
- Srhinjski potok cijelim tokom, a u Bosnu utiče kod Bijelih Voda
- Zimašnica izvire u selu Stojčevac, a u Bosnu se ulijeva u selu Moštare
- Radovljanka je rječica koju tvore tri potoka; Kondžilski, Džindijski i Liješevski potok.

Prema istom članu ove Odluke ribolovna zona „Visoko“ namijenjena je isključivo za sportsko-rekreacioni ribolov.

**CJELOKUPNA STUDIJA ILI NJENA POJEDINA
POGLAVLJA MOGU SE DOBITI NA UVID
PUTEM E-MAILA:**

**s.muhamedagic@ppf.unsa.ba
i d.lepara@ppf.unsa.ba**

AUTORI